

Ödemeler Dengesi - Mart 2015

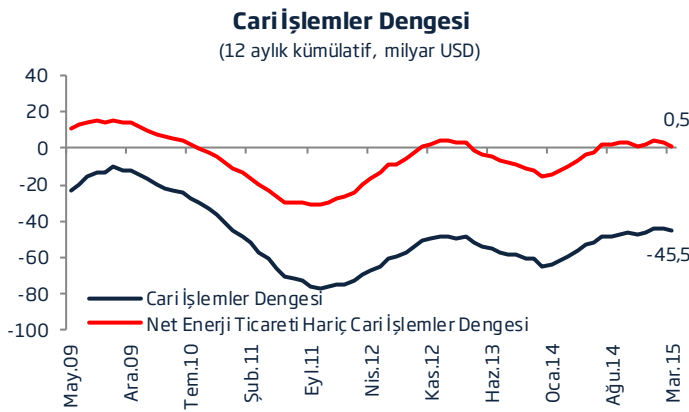
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE \$ BANKASI

Mart'ta cari açık beklentilerin üzerinde gerçekleşti.

Mart ayında cari açık bir önceki yılın aynı ayına göre %46,5'lik artış kaydederek yaklaşık 5 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Piyasa beklentisi Mart ayında cari açığın 4,3 milyar USD olacağı yönündeydi. Çeyreklik bazda değerlendirildiğinde ise, cari açığın bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,4 oranında azalarak 10,9 milyar USD'ye gerilediği görülmektedir.

12 aylık kümülatif cari açık genişleyerek Mart ayı itibarıyla 45,5 milyar USD'ye ulaşmıştır. Bu gelişmede, özellikle dış ticaret açığındaki artış etkili olmuştur.

Altın ihracatı ivme kaybetti.

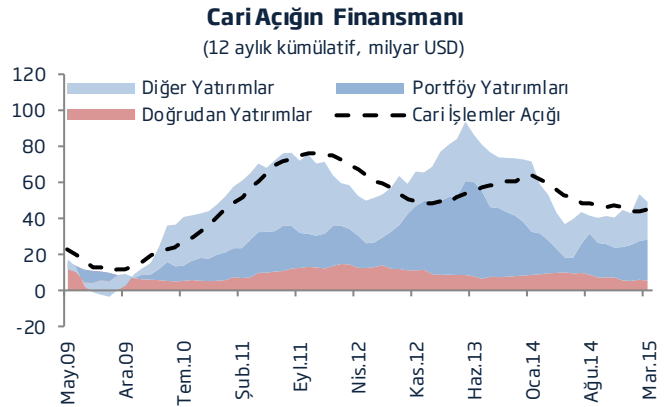
Ödemeler dengesi istatistiklerine göre, Mart ayında yıllık bazda %16,2 oranında gerileyen toplam ihracat 2009'dan bu yana en sert düşüşünü kaydetmiştir. Toplam ithalatın ise bu dönemde %5,5 ile daha sınırlı oranda azalış kaydetmesi cari açığın Mart 2014'e göre genişlemesine neden olmuştur. Ayrıca, geçtiğimiz aylarda güçlü bir seyir izleyen altın ihracatının Mart ayında bir miktar ivme kaybettiği gözlenmektedir.

Turizm gelirlerinde yatay bir seyir...

Turizm gelirleri Mart ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 oranında azalarak 1,5 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Yılın ilk çeyreğinde ise turizm gelirleri yıllık bazda %0,3 ile sınırlı bir artış kaydetmiştir. Bu dönemde Rusya'dan gelen turist sayısının %27 oranında azalmasına karşın Almanya'dan gelen turist sayısının %11 artması turizm gelirlerindeki düşüşü kısmen sınırlandırmıştır.

Portföy yatırımları kaleminde sermaye çıkışı sürdü.

Portföy yatırımlarında Şubat ayının ardından Mart ayında da sermaye çıkışı yaşanmıştır. Portföy yatırımları kalemindeki net çıkış Mart'ta 2,9 milyar USD olmuştur. Bu dönemde yurt dışında yerleşik kişiler hisse senedi piyasasında 580 milyon USD tutarında net satım, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 444 milyon USD tutarında net alım gerçekleştirmiştir. Yurt dışında ihrac edilen tahvil ve bonolara bakıldığında, yılın üçüncü ayında Hükümet'in 2,8 milyar USD'lik net geri ödeme yaptığı, bankalar ve diğer sektörlerin ise sırasıyla 553 milyon ve 107 milyon USD tutarında net borçlanma gerçekleştirdiği görülmektedir.

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)

	Aralık 2014	Mart 2015	Aralık 2014	Mart 2015
Cari İşlemler Dengesi	-46.377	-45.499	-	-
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	45.909	46.278	100,0	100,0
-Doğrudan Yatırımlar	5.503	4.806	12,0	10,4
-Portföy Yatırımları	20.009	20.944	43,6	45,3
-Diğer Yatırımlar	17.080	21.586	37,2	46,6
-Net Hata ve Noksan	3.383	-1.011	7,4	-2,2
-Diğer	-66	-47	-0,1	-0,1
Rezervler⁽¹⁾	468	-779	-	-

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Mart 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Mart ayında yurt dışı yerleşiklerin doğrudan yatırımları 900 milyon USD ile yatay seyretmiştir. Bununla birlikte, yurt içi yerleşiklerin yurt dışında gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların 620 milyon USD'ye ulaşması, net doğrudan yatırımların sınır düzeyde kalmasına neden olmuştur.

Bankalar net 3,2 milyar USD tutarında uzun vadeli kredi kullandı.

Mart ayında bankacılık sektörü kısa vadeli kredilerde 766 milyon USD ile net geri ödeyici olmuştur. Uzun vadeli kredilerde ise sektör 1,2 milyar USD'lik geri ödemeye karşılık 4,4 milyar USD'lik yeni borçlanma ile 3,2 milyar USD ile Aralık 2006'dan bu yana aylık bazda net en yüksek borçlanmasını gerçekleştirmiştir. Diğer sektörler bu dönemde 203 milyon USD'lik net kredi geri ödemesi yapmıştır.

12 aylık kümülatif verilere göre değerlendirildiğinde, bankaların ve bankacılık dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları Mart ayı itibarıyla sırasıyla %202 ve %119 olmuştur.

Mart ayında yurt içi bankaların yurt dışı muhabir hesaplarında tuttuğu efektif ve mevduat 4 milyar USD ile

son 7 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, yurt dışı yerleşiklerin yurt içindeki efektif ve mevduatı bir önceki aya kıyasla önemli ölçüde artarak 2,7 milyar USD'ye ulaşmıştır. Böylece, yurtdışı varlık edinimindeki artışın daha yüksek olmasına bağlı olarak diğer yatırımlar altında izlenen efektif ve mevduat kaleminde 1,4 milyar USD'lik net çıkış gerçekleşmiştir.

TCMB'nin rezervlerinde hızlı gerileme...

Mart ayında rezerv varlıklar 6,6 milyar USD ile sert bir düşüş kaydetmiştir. Şubat ayında da 1,1 milyar USD düşüş kaydeden rezervler ilk çeyrek itibarıyla 3,6 milyar USD azalmıştır.

Beklentiler

Son aylarda gerek ihracatın zayıf bir performans sergilemesi gerekse petrol fiyatlarının yukarı yönlü hareket etmesi cari açık üzerindeki baskıları artırmaktadır. Bu durum, Mart ayında genişleyen 12 aylık kümülatif cari açığın önümüzdeki dönemde de bu seyrini sürdürebileceğine işaret etmektedir.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Mart 2015	Ocak- 2014	Mart 2015	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-4.961	-11.788	-10.910	-7,4	-45.499
Dış Ticaret Dengesi	-4.860	-12.049	-11.211	-7,0	-62.737
Hizmetler Dengesi	1.075	2.519	2.764	9,7	25.436
Seyahat (net)	1.102	2.767	2.852	3,1	24.565
Birincil Gelir Dengesi	-1.264	-2.445	-2.663	8,9	-9.335
İkincil Gelir Dengesi	88	187	200	7,0	1.137
Sermaye Hesabı	0	-21	-2	-90,5	-47
Finans Hesabı	-4.870	-3.525	-7.022	99,2	-46.557
Doğrudan Yatırımlar (net)	-280	-3.082	-2.385	-22,6	-4.806
Portföy Yatırımları (net)	2.949	2.475	1.540	-37,8	-20.944
Net Varlık Edinimi	708	523	644	23,1	862
Net Yükümlülük Oluşumu	-2.241	-1.952	-896	-54,1	21.806
Hisse Senetleri	-580	408	-621	-	1.530
Borç Senetleri	-1.661	-2.360	-275	-88,3	20.276
Diğer Yatırımlar (net)	-988	1.962	-2.544	-	-21.586
Efektif ve Mevduatlar	1.383	1.877	-1.393	-	-3.961
Net Varlık Edinimi	4.002	-532	5.543	-	6.348
Net Yükümlülük Oluşumu	2.619	-2.409	6.936	-	10.309
Merkez Bankası	-44	-354	-116	-67,2	-2.095
Bankalar	2.663	-2.055	7.052	-	12.404
Yurt Dışı Bankalar	1.805	-2.027	6.330	-	8.521
Yabancı Para	711	-1.361	5.340	-	3.847
Türk Lirası	1.094	-666	990	-	4.674
Yurt Dışı Kişiler	858	-28	722	-	3.883
Krediler	-2.281	-3.006	-2.273	-24,4	-14.377
Net Varlık Edinimi	-106	128	59	-53,9	1.794
Net Yükümlülük Oluşumu	2.175	3.134	2.332	-25,6	16.171
Bankacılık Sektörü	2.431	1.387	1.750	26,2	12.384
Bankacılık Dışı Sektörler	-203	2.013	997	-50,5	4.827
Ticari Krediler	-65	3.184	1.164	-63,4	-2.828
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-25	-93	-42	-54,8	-420
Rezerv Varlıklar (net)	-6.551	-4.880	-3.633	-25,6	779
Net Hata ve Noksan	91	8.284	3.890	-53,0	-1.011

Tabloda Altıncı Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı verileri kullanılmıştır. Veriler hakkında detaylı bilgiye [buradan](http://ekonomi.isbank.com.tr) ulaşabilirsiniz.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Mart 2015

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.